

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เงินฝากเป็นการออมในรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝาก จึงเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการออมโดยอาศัยแนวคิดแนวคิดทฤษฎีอุปสงค์การถือสินทรัพย์และความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออมทรัพย์ของ McKinnon มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิด
2. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

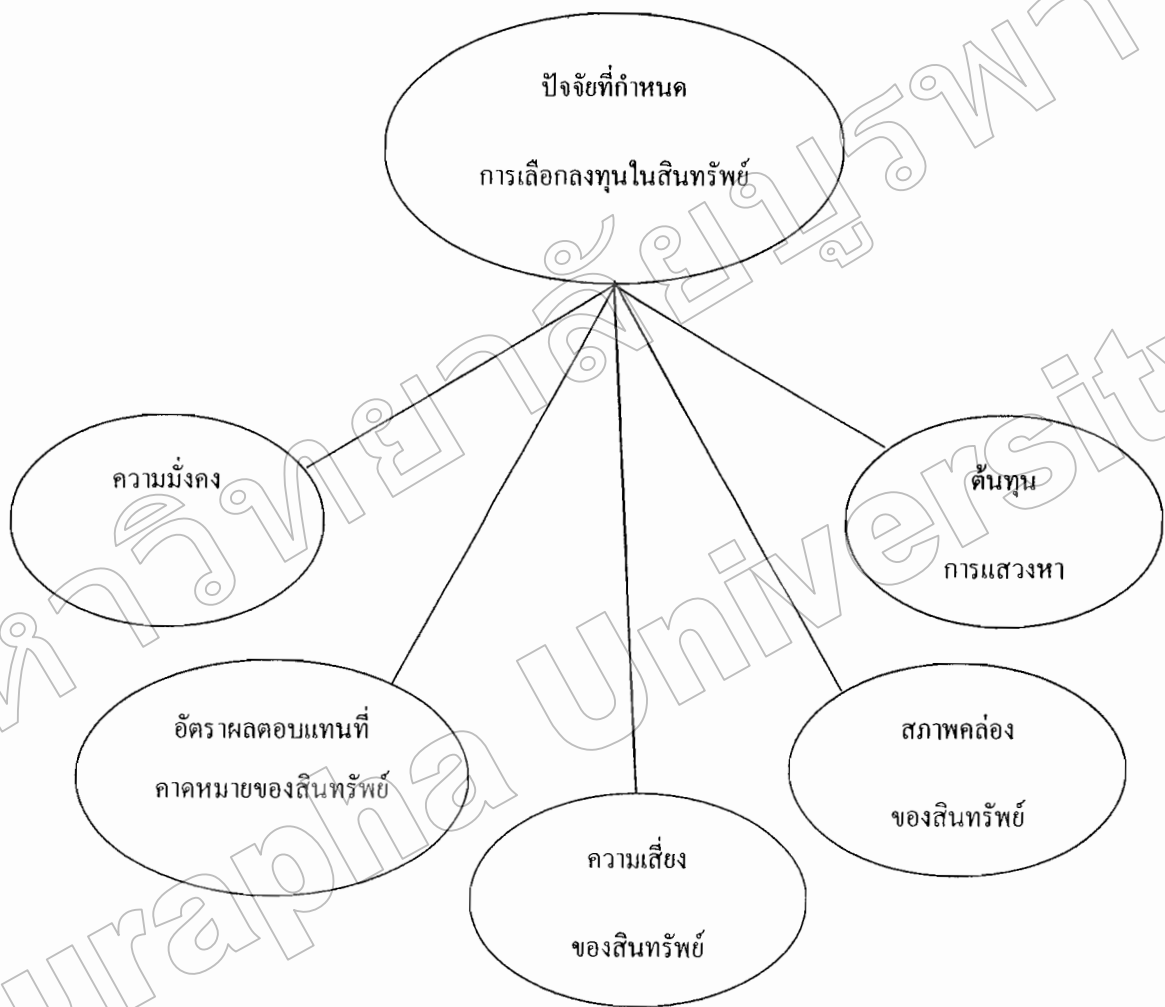
ทฤษฎีและแนวคิด

ทฤษฎีอุปสงค์การถือสินทรัพย์

ทฤษฎีอุปสงค์การถือสินทรัพย์ ทฤษฎีนี้กล่าวถึงผู้ที่มีเงินออมจะตัดสินใจอย่างไรในการจัดสรรเงินออมของตนในการถือครองสินทรัพย์ต่าง ๆ โดยเลือกกระจายความเสี่ยงในประเภทสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำไปสู่สินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง และจะพิจารณาสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงไปจนถึงสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ โดยทั่วไปสินทรัพย์ก็คือแหล่งสะสมมูลค่า (Store of Value) ตัวอย่างสินทรัพย์ เช่น เงินสด พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้นสามัญ ที่ดิน บ้าน เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์สำนักงาน

ในประเทศที่พัฒนาแล้วรวมทั้งประเทศไทย ตลาดการเงินของประเทศเสนอหลักทรัพย์มากมายหลายชนิดแตกต่างกันให้ผู้ออมได้เลือกลงทุน สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้เป็นแหล่งสะสมความมั่งคั่ง กล่าวคือ ผู้ออมอาจจะขายทิ้งเมื่อต้องการเงินมาใช้จ่ายสินค้าและบริการ ถ้าผู้ออมมีอยู่ 1,000,000 บาท เขาจะจัดสรรเงิน 10,000 บาท ในการลงทุนอย่างไร ผู้ออมอาจลงทุนในหุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นสามัญ ตั๋วสัญญาใช้เงินระยะสั้น หรือซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ซื้อตึกแถว บ้านพัก คอนโดมิเนียม รูปภาพศิลปะ ทอง สินค้าโภคภัณฑ์ เครื่องจักรอุปกรณ์ หรือถือเป็นเงินสด ในรูปของเงินฝากกับสถาบันการเงิน ปัจจัยสำคัญอะไรที่กำหนดว่าเขาจะจัดสรรเงินลงทุนอย่างไร หรือเขาจะลงทุนในสินทรัพย์อย่างไร

ดังนั้นการตัดสินใจว่าจะลงทุนในสินทรัพย์ประเภทใด อย่างไร มีหลักเกณฑ์ในการประเมินอยู่ 5 ประการ ดังแสดงตามภาพ ข้างล่างนี้

ภาพที่ 2-1 ภาพหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์

1. ความมั่งคั่ง (Wealth) เมื่อผู้ออมมีความมั่งคั่งมากขึ้น ก็จะเพิ่มการลงทุนมากขึ้นและอีกส่วนก็จะไปซื้อสินทรัพย์ประเภทฟุ่มเฟือยมากกว่าที่จะถือในรูปเงินสด ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้
2. อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของสินทรัพย์ (Expected Rate of Return) ถ้าสินทรัพย์ 2 ชนิดมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันในด้านสภาพคล่อง ภาระภาษี และต้นทุนข่าวสารข้อมูลแต่แตกต่างกันที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังผู้ออมย่อมเลือกลงทุนในสินทรัพย์ตัวที่ให้อัตรา

ผลตอบแทนที่คาดหวังสูงกว่า ตัววัดที่ถูกต้องของอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังก็คือ อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงที่มีการปรับอัตราเงินเฟ้อ และหักภาษีแล้ว

3. ความเสี่ยงของสินทรัพย์ (Risk of Assets) ในการตัดสินใจทำการลงทุน

นอกเหนือจากระดับอัตราผลตอบแทนที่ผู้ออมสนใจแล้ว ความผันผวนของอัตราผลตอบแทนที่คาดการณ์ก็เป็นสิ่งที่ผู้ออมให้ความสำคัญด้วย เนื่องจากครัวเรือนมักใช้สินทรัพย์ที่ถือครองอยู่เป็นตัวปรับสภาพคล่องทางการเงินเพื่อรักษาระดับการใช้จ่ายของครัวเรือน ดังนั้น ครัวเรือนจะพยายามหลีกเลี่ยง สินทรัพย์ที่ราคามีความผันผวนมาก โดยผู้ออมที่ไม่ชอบความเสี่ยงก็จะลดความต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์อื่นที่มีความเสี่ยงต่ำ เพราะผู้ออมไม่ต้องการขาดทุนในยามที่ต้องการเงินมาใช้จ่าย

4. สภาพคล่องของสินทรัพย์ (Liquidity Assets) สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะช่วยให้ผู้ออมรักษาระดับการใช้จ่ายไว้ได้อย่างราบรื่น มีเงินใช้ไม่ขาดมือ แม้ในยามฉุกเฉิน โดยทั่วไปนักลงทุนจะพอใจในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากกว่าสินทรัพย์ที่ขาดสภาพคล่อง และต้องชั่งน้ำหนักระหว่างสภาพคล่องกับรายได้ เพราะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องจะมีอัตราผลตอบแทนที่ต่ำกว่าสินทรัพย์ที่ขาดสภาพคล่อง

5. ต้นทุนการแสวงหาข่าวสาร (Information Cost) แม้ว่าผู้ออมจะแสวงหาหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ และลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีต้นทุนข่าวสารข้อมูลต่ำ แต่ต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้น เพื่อชดเชยกับต้นทุนข่าวสารข้อมูลของหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้าม นักลงทุนยินดีที่จะรับอัตราผลตอบแทนที่ต่ำลง หากต้นทุนข่าวสารข้อมูลของหลักทรัพย์ลดลง

จากทฤษฎีอุปสงค์การถือสินทรัพย์ดังกล่าว เป็นทฤษฎีที่กำหนดการลงทุนของผู้ออมเงิน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยเงินออมส่วนหนึ่งลงทุนในรูปแบบซื้อหุ้น หรือฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ แต่อีกส่วนหนึ่งจะนำไปลงทุนในสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือกระจายการลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูง โดยพิจารณาตัดสินใจที่จะเลือกสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ สำหรับผู้ลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง และคำนึงถึงสภาพคล่องของสินทรัพย์ คำนึงถึงต้นทุนการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นการที่ปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เพิ่มสูงขึ้น เกิดจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่มีค่าใช้จ่ายการแสวงหาข้อมูล มีสภาพคล่องสูง และอัตราผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์

แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออมทรัพย์ของ McKinnon นอกจากรายได้จะเป็นตัวกำหนดการออมทรัพย์ที่สำคัญแล้ว McKinnon ยังเสนอแนวคิดที่ว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งเป็นผลตอบแทนของเงินออมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการ

กำหนดการออมทรัพย์เช่นเดียวกัน และจะเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการลงทุนและการพัฒนา โดยส่วนรวม (McKinnon, 1973)

ทั้งนี้ McKinnon ยังกล่าวอีกว่า การถือเงินที่แท้จริงสามารถเพิ่มความไว้วางใจในการออม ดังนั้นนโยบายการเงินที่มุ่งใจให้เอกชนเพิ่มการสะสมสินทรัพย์ทางการเงินจะกระตุ้นการออมของเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวขึ้นและรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้การถือสินทรัพย์ทางการเงินเพิ่มขึ้น ความไว้วางใจของการออมจะเพิ่มขึ้นตามมาเช่นกัน

หากสมมติให้เงินมีความหมายรวมถึงเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ในธนาคารพาณิชย์ ซึ่งถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ออม ที่มีสภาพคล่องโดยผู้ออมแต่ละคนสามารถเลือกถือเงินหรือสินค้าได้ และสมมติว่าผู้ถือเงินสามารถคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อ (Expected inflation) ได้อย่างแน่นอน ดังนั้น จะเห็นว่ามีการพัฒนาหนึ่ง ๆ ของประเทศ ค่าของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง (อัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินลบด้วยอัตราเงินเฟ้อ) ของเงินออม ซึ่งถือเป็นตัวกำหนดการถือเงินหรือการออมเงินที่แท้จริงของเอกชน (M/P) จะมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออม ทั้งนี้เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากนั้นถูกใช้เป็นที่ตั้งใจเพื่อก่อให้เกิดการขยายตัวของการออมทรัพย์ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากส่วนใหญ่แล้ว การลงทุนโดยใช้ทุนของตนเองมีความสำคัญลดลง แต่การใช้เงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายนอกมีบทบาทมากขึ้น โดยแหล่งเงินทุนภายนอกที่สำคัญ คือ สถาบันการเงินต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการระดมเงินออม และช่วยจัดสรรเงินออมให้ถูกนำไปใช้เพื่อการลงทุนได้มากยิ่งขึ้นด้วย

จากข้อสมมติข้างต้น สามารถเขียนฟังก์ชันความต้องการถือเงินที่แท้จริง (M/P) ซึ่งถูกกำหนดโดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (r) และรายได้ที่แท้จริง (Y) ดังนี้

$$M^d/P = f(Y^+, r)$$

โดยที่
$$\pi = \frac{\partial(M^d/P)}{\partial(Y)} > 0 \text{ และ } \pi_2 = \frac{\partial(M^d/P)}{\partial(r)} > 0$$

จึงสรุปแนวคิดของ McKinnon ได้ว่า ความต้องการถือเงินที่แท้จริงสามารถเพิ่มความไว้วางใจในการออมและ McKinnon ได้เสนอฟังก์ชันการออมตามโครงสร้างทางการเงินอย่างง่าย แสดงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการออม รายได้ และผลตอบแทน ดังนี้

$$S = S(Y^+, r^+)$$

โดยที่ $S = \text{การออม}$

$$Y = \text{รายได้}$$

$$R = \text{ผลตอบแทนจากการออมทรัพย์ได้แก่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทต่าง ๆ}$$

จากที่กล่าวมา จึงอาจสรุปจากแนวคิดของ McKinnon ได้ว่า อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการถือเงินมีอิทธิพลในทางบวกต่อความโน้มเอียงในการออม หรือกล่าวได้ว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีอิทธิพลต่อปริมาณเงินออมในระบบสถาบันการเงินและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทยจัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์ คือ “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัดสินใช้” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2492 โดยข้าราชการในกรมสหกรณ์ เป็นสมาชิก ปัจจุบันคือ “สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด” มีสมาชิกคือข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2497 มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นในกลุ่มครูจังหวัดนครสวรรค์ และได้แพร่หลายไปยังกลุ่มข้าราชการและพนักงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายสหกรณ์ โดยกระทรวงการคลังได้ประกาศให้สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถคิดดอกเบี้ยกู้ยืมได้เช่นเดียวกับสถาบันการเงินตามประกาศของกระทรวงการคลัง และอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอีกทางหนึ่ง สมาชิกจะต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือน โดยสหกรณ์จะกำหนดให้สมาชิกทุกคนส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนอย่างน้อยตามสัดส่วนจำนวนเงินได้รายเดือนของสมาชิก ซึ่งการกำหนดให้สมาชิกส่งค่าหุ้นรายเดือนถือเป็นการออมโดยบังคับ โดยธุรกิจหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย มี 2 ประเภท คือ บริการรับฝากเงินและให้บริการเงินกู้

การให้บริการรับฝากเงิน

เงินฝากมี 3 ประเภท คือ เงินฝากสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์ พิเศษ อัตราดอกเบี้ย แต่ละประเภทสหกรณ์จะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

เงินฝากสะสมทรัพย์ ได้แก่ เงินฝากรายย่อย เปิดบัญชีครั้งแรกไม่น้อยกว่า 100 บาท สมาชิกจะฝากเพิ่มเมื่อใดและจะถอนเมื่อใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้

เงินฝากประจำ ได้แก่ เงินฝากเป็นก้อนที่กำหนดระยะเวลาการฝาก ซึ่งระยะเวลาการฝากนั้นมีต่างกัน คือ สามเดือน หกเดือน สิบสองเดือน และ ยี่สิบสี่เดือน อัตราดอกเบี้ยกำหนดให้ตามระยะเวลาการฝาก

เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 50,000 บาท ถอนก็ครั้งก็ได้แต่ต้องมี ยอดคงเหลือไม่น้อยกว่า 50,000 บาท ตลอดไป

การให้บริการเงินกู้มี 3 ประเภท

เงินกู้ฉุกเฉิน เป็นเงินกู้ระยะสั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน วงเงินที่กู้ได้ตามแต่ละคณะกรรมการของสหกรณ์แต่ละแห่งจะกำหนดไว้ โดยไม่ต้องมีบุคคลค้ำประกัน และต้องส่งคืนในระยะเวลาที่กำหนด ตามระเบียบของสหกรณ์ ส่วนใหญ่กำหนดระยะเวลาส่งคืนภายใน 3 เดือน

เงินกู้สามัญ เป็นการให้เงินกู้แก่สมาชิก เพื่อนำไปใช้จ่ายลงทุนในการประกอบอาชีพ ปลูกหนี้สิน เพื่อต่อเติมซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว เป็นต้น การกู้เงินประเภทนี้กำหนดวงเงินไว้เป็นจำนวนเท่าของเงินสะสมที่สมาชิกผู้ขอกู้มีอยู่ ตามระเบียบของสหกรณ์ ซึ่งการกู้เงินจะต้องมีสมาชิกค้ำประกัน หรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ระยะเวลาการส่งคืนเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ ส่วนใหญ่กำหนดให้ส่งคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้เพื่อให้สมาชิกนำไปลงทุนประกอบอาชีพหรือจัดหาที่อยู่อาศัย เงินกู้ประเภทนี้กู้ได้มากกว่าเงินกู้สามัญ ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนเงินกู้ในวงเงินที่สูง และระเบียบสหกรณ์ทั่วไปจะกำหนดระยะเวลาชำระคืนมากกว่าเงินกู้สามัญ

ผลกระทบด้านนโยบายการส่งเสริมระบบสหกรณ์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ต่อปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่างๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลก ได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
ให้ความสำคัญกับ

(1) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) การเสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

(3) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัยน่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และ ความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับ

(1) การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

(2) การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียง ภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบบำเพ็ญวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ

(3) การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

(1) การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยปรับ โครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ใช้กระบวนการพัฒนาลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงกฎระเบียบ และพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่างๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบาย

การค้าระหว่างประเทศให้สนับสนุนการปรับ โครงสร้างการผลิต และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับ โครงสร้างการผลิต โดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและสวัสดิการสูงสุดแก่ประเทศการส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

(3) การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบอย่างเสรี เป็นธรรม และป้องกันการผูกขาด กระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนให้เข้มแข็ง รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ โดยกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดหางบประมาณและการเบิกจ่าย และการก่อหนี้ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลังสู่ท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับ

(1) การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเขต และการจัดการเชิงพื้นที่ภายใต้การจัดทำข้อตกลงกับชุมชนท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ รวมถึงการมีมาตรการหยุดใช้ทรัพยากรที่สำคัญที่ถูกทำลายสูงเป็นการชั่วคราว และการสร้างกลไกแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการและการป้องกันภัยพิบัติ

(2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลด

ผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายสาธารณะ และใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านการเงินและการคลัง รวมทั้งการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยผลักดันให้เกิดระบบประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ระบบประเมินผลกระทบทางสังคมและสุขภาพในโครงการพัฒนาของรัฐ หรือที่รัฐอนุมัติให้เอกชนดำเนินการ ควบคู่กับการยกระดับขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

(3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มจากการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน การคุ้มครองทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพจากการคุกคามภายนอก โดยเฉพาะจากพันธกรณีระหว่างประเทศ สร้างระบบการคุ้มครองสิทธิชุมชน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม ส่งเสริมการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ

(1) การเสริมสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม วัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชน และประชาชนทุกระดับ อย่างต่อเนื่องจริงจัง พร้อมทั้งพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสังคมทุกระดับเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม ตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการเมืองให้เข้มแข็งและเป็นอิสระมากขึ้น

(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวและรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันให้เข้มแข็ง ส่งเสริมให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายการทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชน เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

(3) สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชน และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้เห็นความสำคัญและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

(4) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพ และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจเอกชนทั่วไปเป็น “บรรษัทภิบาล” เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่างๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

(6) การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่างๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่างๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

(7) การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยการพัฒนาศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการ

ป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราช สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Elias Kazarian (2534) ทำการศึกษาพัฒนาการทางการเงินและเศรษฐกิจของธนาคารอิสลามในประเทศอียิปต์ โดยศึกษารูปแบบของธนาคารอิสลามว่ามีความแตกต่างจากธนาคารที่มีการใช้อัตราดอกเบี้ยอย่างไร ผลกระทบของธนาคารอิสลามต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยดูผลกระทบทางการเงินการออม และการจัดสรรเงินทุนว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นศึกษาเชิงทฤษฎี และศึกษาโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ของธนาคารอิสลามในประเทศอียิปต์ คือ Faisal Islamic Bank of Egypt (FIBE) และ Islamic International Bank for Investment and Development (IBID) เป็นระยะเวลา 10 ปี

ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการออม สัดส่วนของเงินฝากเพื่อเรียก (Current Account) และเงินฝากออมทรัพย์ (Saving Account) มีน้อยมากเมื่อเทียบกับเงินฝากทั้งหมด โดยผู้ฝากส่วนใหญ่จะนิยมฝากในบัญชีเพื่อการลงทุนมากกว่า แสดงให้เห็นว่าผู้ฝากเงินต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูง โดยอัตราการเจริญเติบโตของเงินฝากจะลดลงเมื่ออัตราผลตอบแทนของธนาคารอิสลามลดต่ำลงกว่าอัตราผลตอบแทนของธนาคารที่มีดอกเบี้ย แสดงถึงว่าผู้ฝากเงินจะโอนเงินจากธนาคารอิสลามไปยังธนาคารที่ให้อัตราดอกเบี้ย

ด้านการจัดสรรเงินทุนพบว่า บทบาทของการจัดสรรเงินทุนของธนาคารอิสลามต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในประเทศอียิปต์มีน้อยกว่าธนาคารที่ใช้อัตราดอกเบี้ย โดยการจัดสรรไปยังภาคธุรกิจต่างๆ ของธนาคารอิสลาม ส่วนใหญ่มุ่งเน้นปล่อยสินเชื่อกับธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำ เน้นการปล่อยสินเชื่อระยะสั้นมากกว่าระยะยาวและไม่ได้ปล่อยสินเชื่อในธุรกิจที่มุ่งพัฒนาสังคมตามหลักศาสนาอิสลาม

พระวุฒิ สุพัฒน์วิชานนท์ (2539) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 5 ปัจจัย คือ เงินออมภายในประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทย อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล และอัตราเงินเฟ้อ โดยกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระและให้เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นตัวแปร

ตาม โดยใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี พ.ศ. 2518-2537 เมื่อนำมาวิเคราะห์ตามทฤษฎีถดถอย และสหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า เงินออมภายในประเทศ จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยและ อัตราเงินเฟ้อเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ส่วนค่า ความยืดหยุ่นของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยพบว่า อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลมี อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากมากที่สุด และปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ปรีชา จำรูญฤทธิ์ (2547) ศึกษาถึงปัจจัยกำหนดการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ในประเทศไทย ทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ของข้าราชการซึ่งเป็นสหกรณ์นอกภาค การเกษตร ข้อมูลสถิติภูมิที่ใช้มาจากข้อมูลระบบสารสนเทศสหกรณ์ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2533- พ.ศ. 2546 ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทำการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย วิเคราะห์เชิงปริมาณโดยสร้างเป็นแบบจำลองในรูป สมการถดถอยเชิงเส้น ผลการศึกษาปัจจัยกำหนดการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจากจำนวน สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2533-2546 มีอัตราเพิ่มขึ้นของสมาชิกเฉลี่ยประมาณ 3.7% สอดคล้องกับปริมาณเงินรับฝากของสมาชิก ที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี

รายได้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออม ของสมาชิกสหกรณ์ โดยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าเมื่อสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น การออมจะลดลง เมื่อพิจารณาจากปริมาณการออมของสมาชิกที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน ทุกปี จะมีลักษณะการเพิ่มในอัตราส่วนที่ลดลง แสดงว่าข้าราชการส่วนใหญ่ที่มีรายได้มากก็จะมี ภาระค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นเช่นกันเนื่องจากไม่มีการวางแผนในการจัดสรรรายได้ที่ดีพอ จึงมีผลทำให้มี รายได้เหลือเป็นสัดส่วนเงินออมที่น้อยลง

ค่าใช้จ่าย ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออม ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของข้าราชการเป็นจำนวน 82.73% ของรายได้เฉลี่ยของข้าราชการ แสดงให้เห็นว่า ภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวข้าราชการพลเรือนสามัญ มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ทำให้มี ความพยายามเพิ่มสัดส่วนการออมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อที่จะสร้างโอกาสในการกู้ยืมเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และนำมาทดแทนค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือน

หนี้สิน ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนเงินกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นจำนวน 234.50% ของเงินรับฝากแสดงว่าสัดส่วนหนี้สินของครอบครัวข้าราชการ มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับเงินรับฝากที่มีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น

สุมาลี พุทธอด (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยปัจจัยที่เลือกทำการศึกษาคือ ได้แก่ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ อัตราเงินเฟ้อ และช่วงเกิดวิกฤติการณ์ทางการเงิน มาทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาใช้ข้อมูลพหุคูณรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2527 โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ และธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อแสดงความสัมพันธ์ในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อน มาทำการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares-OLS)

ผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ และช่วงของการเกิดวิกฤติการณ์ทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราเงินเฟ้อไม่มีนัยสำคัญต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์

สัญญา คงศรีนวล (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์รวบรวมจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์มีเพียงปัจจัยเดียวคือ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ณ ราคาคงที่ โดยผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ณ ราคาคงที่ มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากที่แท้จริงของสหกรณ์ในทิศทางเดียวกัน คือเมื่อผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากที่แท้จริงของสหกรณ์ออมทรัพย์เพิ่มขึ้น 0.046 บาท หรืออีกนัยหนึ่ง ค่า MPS เท่ากับ 0.046

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงกับปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ผลทางด้านรายได้ของการเพิ่มขึ้นนี้จะทำให้นักคลังรู้ตัวว่ามีรายได้เพิ่มขึ้น จึงเพิ่มการบริโภคและทำให้การออมไม่เพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น

ผลทางด้านราคาทำให้รายจ่ายจากการบริโภคเพิ่มขึ้น บุคคลจึงลดการบริโภคลง และเพิ่มระดับการออมแทน ซึ่งผลทางด้านรายได้และผลจากการทดแทนนี้จะหักล้างซึ่งกันและกัน และหากมีขนาดใกล้เคียงกัน จะทำให้การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลต่อการออมและการบริโภคอย่างชัดเจน นอกจากนี้การศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกและจำนวนสหกรณ์ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากสหกรณ์เพราะสมาชิกของสหกรณ์นั้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มียาได้ประจำ ซึ่งมีฐานะรายได้ค่อนข้างคงที่ รูปแบบการออมอยู่ในลักษณะของการออมโดยบังคับในรูปของทุนเรือนหุ้นมากกว่าการฝากเงิน ดังนั้นถึงแม้ว่าจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกจะเพิ่มขึ้นก็ไม่ทำให้ปริมาณเงินฝากของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปมากนัก

สุรพศ ภัคคี (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ 2) ผลกระทบจากนโยบายการส่งเสริมระบบสหกรณ์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์

การศึกษาได้กำหนดแบบจำลองอธิบายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย แบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด และใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสแรกปี พ.ศ. 2544 ถึงไตรมาสที่สี่ ปี พ.ศ. 2551

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ คือ รายได้ประชากรเฉลี่ยต่อคน ดอกเบี้ยเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ และปริมาณเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ไตรมาสที่ผ่านมา โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 2) นโยบายการส่งเสริมระบบสหกรณ์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากในช่วงดังกล่าวรัฐบาลมุ่งเน้นจัดตั้งองค์กรการเงินระดับจุลภาคเพิ่มมากขึ้น เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Bank) ธนาคารประชาชน กองทุนหมู่บ้าน

อรพิน เมฆสวี่ (2552) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ของธนาคารนครหลวงไทยกับอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาปัจจุบัน จำนวนสาขาของธนาคารนครหลวงไทย อัตราเงินเฟ้อ และมูลค่าการขายหน่วยลงทุนของธนาคารนครหลวงไทยให้ประชาชน ในการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2550 และใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินกับปัจจัยต่าง ๆ และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares-OLS)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยกำหนดปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทยที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยมีความสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมาคือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารนครหลวงไทยกับอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวนสาขาของธนาคารนครหลวงไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมูลค่าการขยายหน่วยลงทุนของธนาคารนครหลวงไทยให้ประชาชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาปัจจุบันกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทยไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากการศึกษาทฤษฎีของ McKinnon เกี่ยวกับอิทธิพลของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออม ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวเป็นแนวคิดการกำหนดการออม การศึกษาวรรณกรรมของสุมาลี พุทธอดพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ และช่วงของการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน การศึกษาวรรณกรรมของสัญญา คงศรี นวล พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ณ ราคาคงที่ มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากที่แท้จริงของสหกรณ์ในทิศทางเดียวกัน การศึกษาวรรณกรรมของสุรพศ ภักดี พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ คือ ดอกเบี้ยเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ และปริมาณเงินฝากประจำของสหกรณ์ออมทรัพย์ไตรมาสที่ผ่านมา โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และนโยบายการส่งเสริมระบบสหกรณ์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากในช่วงดังกล่าวรัฐบาลมุ่งเน้นจัดตั้งองค์กรการเงินระดับจุลภาคเพิ่มมากขึ้น เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารประชาชน กองทุนหมู่บ้าน และจากการศึกษาวรรณกรรมของ ธารพิน เมฆสวีย์ พบว่า ปัจจัยกำหนดปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทยที่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารพาณิชย์กับอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากของธนาคารนครหลวงไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อการศึกษาดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำตัวแปร จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นปัจจัยเพื่อการศึกษาหาผลกระทบที่มีต่อปริมาณเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยในการศึกษารุ่นนี้